

[Закон о високом школству, од 6. децембра 1962. године]

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ШКОЛСТВУ

На основу члана 71. тачка 14. Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења и о органима власти Народне Републике Србије, проглашава се Закон о високом школству који је усвојила Народна скупштина Народне Републике Србије на седници Републичког већа одржаној на дан 6. децембра 1962. године.

ИВ бр. 464

У Београду, 6. децембра 1962. године

Потпредседник
Народне скупштине,
Воја Лековић, с. р.

Председник
Извршног већа,
Слободан Пенезић, с. р.

З А К О Н

О ВИСОКОМ ШКОЛСТВУ

І. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се задаци, организација и рад високошколских установа и њихових заједница.

Члан 2.

Високошколске установе у смислу овог закона су: факултети, високе школе, академије уметности и више школе.

Факултети, високе школе и академије уметности су научне и највише наставне установе са задатком да спремају за поједине области привреде, друштвених служби односно уметности стручњаке са вишом, високом и највишом стручном спремом, да организују и спроводе научноистраживачки рад, старају се о подизању научних кадрова и уводе студенте у методе научног односно уметничког рада.

Више школе су наставне установе са задатком да спремају стручњаке са вишом спремом за поједине области привреде, друштвених служби односно уметности. Овим школама могу се поверавати и одређени научни задаци у областима за које спремају стручњаке.

Члан 3.

У извршавању задатака из претходног члана високошколске установе:

- спремају стручњаке увођењем студената у теоријска и практична знања и оспособљавају их за рад у одговарајућим областима;
- васпитавају студенте у духу општих циљева социјалистичке заједнице и старају се о њиховом свестраном развоју и у том циљу помажу њихове стручне, уметничке, спортске и друге друштвене активности;
- старају се о подизању наставног и научног подмлатка;
- самостално или у сарадњи са државним органима, самосталним установама, привредним и другим организацијама организују и спроводе стручно усавршавање постојећих кадрова;
- помажу привредни, културни и друштвени развој земље и у том циљу сарађују са одговарајућим установама, привредним и другим организацијама у земљи;
- сарађују у циљу развијања науке и наставе са научним и наставним установама у земљи и иностранству, као и са организацијама наставника и студената, уметничким и стручним удружењима, привредним и другим организацијама и са државним органима.

Члан 4.

У високошколским установама зајамчена је слобода наставног и научног рада.

Настава и испити су јавни.

Члан 5.

Сваки грађанин има право да се под једнаким условима упише у високошколске установе и да у њима стиче стручно образовање и одговарајуће академске и научне степене.

Страни држављани имају право да се под једнаким условима као и југословенски држављани уписују у високошколске установе и да у њима стичу стручно образовање и одговарајуће академске и научне степене.

За нострификацију и еквиваленцију школских докумената потребних за упис, а стечених у иностранству, важе међународни споразуми односно савезни прописи, а ако њих нема одлуке органа високошколске установе.

Члан 6.

Заједница високошколских установа су универзитети и уметничке академије.

Универзитет је заједница факултета и високих школа, а уметничка академија је заједница академија уметности.

Факултети, високе школе и академије обавезно су у саставу одговарајуће заједнице, ако законом није друкчије одређено.

Законом и статутом универзитета и уметничке академије могу се више школе укључивати у састав универзитета односно уметничке академије.

Права и дужности која су овим законом стављена у делокруг универзитетског савета односно савета уметничке академије, у односу на више школе које нису укључене у састав универзитета односно уметничке академије врши републички, покрајински односно обласни савет надлежан за послове школства.

Члан 7.

Универзитети и уметничке академије старају се о унапређивању и усклађивању наставног и научног рада високошколских установа у свом саставу и врше послове од заједничког интереса за те установе.

Члан 8.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије су самосталне установе засноване на начелима друштвеног самоуправљања.

Питања извођења наставе и научног рада у искључивом су делокругу наставно-научних колектива.

Члан 9.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије су правна лица.

Члан 10.

Финансирање високошколских установа, универзитета и уметничких академија уређује се посебним прописима.

Наставници и други радници и службеници у високошколским установама односно на универзитетима и уметничким академијама остварују своје личне дохотке по начелу расподеле према раду.

Члан 11.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије имају своје статуте.

Статут високошколске установе садржи одредбе о организацији, раду, наставном плану и правилима студија, о правима, дужностима и одговорности органа управљања, наставника и других радника и службеника, као и о начину остваривања тих права и дужности, о односима према установама у њеном саставу, о администрацији и о другим питањима важним за живот и рад установе.

Статут универзитета и уметничке академије садржи одредбе о организацији, раду, правима, дужностима и одговорности органа управљања и радника и службеника универзитета односно уметничке академије, заједничке одредбе о правилима студија, о установама у саставу универзитета односно уметничке академије, о администрацији и о другим питањима од заједничког интереса за удружене високошколске установе.

Статут високошколске установе, универзитета и уметничке академије потврђује Извршно веће Народне скупштине Републике Србије (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 12.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије могу се удруживати у самостална друштвена тела ради претресања питања од

заједничког интереса и организовања сарадње на извршавању својих задатака.

Задаци, организација и начин рада ових заједница одређује се статутом заједнице, који доноси скупштина заједнице.

Члан 13.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије врше своја права и дужности у складу и сагласности са Уставом, законима и другим прописима и својим статутом.

Члан 14.

Државни органи врше према високошколским установама, универзитетима и уметничким академијама права одређена законом.

Извршно веће и извршна већа представничких органа аутономних јединица, или органи које они одреде врше надзор над законитошћу рада високошколских установа универзитета и уметничких академија.

У вршењу права надзора над законитошћу рада надзорни орган може поништити или укинути акт општег карактера високошколске установе односно универзитета и уметничке академије, који је противан закону или статуту високошколске установе односно универзитета или уметничке академије.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије дужне су да органима надзора и другим државним органима ставе на располагање податке и друге материјале који су им потребни за вршење њихових права и дужности утврђених законом.

II. ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА, УНИВЕРЗИТЕТА И УМЕТНИЧКИХ АКАДЕМИЈА

Члан 15.

Високошколска установа, универзитет и уметничка академија оснивају се законом.

Високошколску установу може основати и аутономна јединица, срез, општина, универзитет, привредна и друга организација ако обезбеде наставне и научне кадрове, просторије, опрему, финансијска средства и друге услове потребне за несметан рад установе. Извршно веће испитује да ли су испуњени ови услови и даје претходну сагласност на акт о осни-

вању, а када се ради о оснивању више школе на подручју аутономне јединице постојање прописаних услова испитује и даје претходну сагласност на акт о оснивању извршно веће представничког тела аутономне јединице.

Аутономна јединица, срез и општина оснивају високошколску установу одлуком коју доноси њихово представничко тело у равноправном делокругу оба већа. Остале организације из претходног став овог члана оснивају високошколску установу актом свог највишег органа управљања.

Акт о оснивању високошколске установе садржи одредбе о задацима, седишту, трајању студија и стручној спреми коју ће давати установа, као и одредбе у вези са припремом почетка рада установе.

Високошколску установу могу основати заједнички два или више оснивача. Суоснивачи уговором уређују међусобне односе у погледу вршења права и дужности оснивача према установи коју су заједнички основали, а за финансијске обавезе одговарају солидарно.

Ближе одредбе о условима за оснивање и рад високошколских установа, и о поступку за утврђивање тих услова, прописује Извршно веће.

Члан 16.

Припреме за почетак рада новоосноване високошколске установе врши матична комисија, коју образује савет универзитета односно уметничке академије у чији састав улази установа, а за више школе оснивач, уколико није у саставу универзитета.

Матична комисија врши избор наставника и сарадника високошколске установе, уписује студенте, поставља секретара установе и обавља друге послове из делокруга управе установе.

Матична комисија има најмање пет чланова који се именују из реда наставника сродних високошколских установа.

Матична комисија престаје са радом по избору и потврди најмање три стална наставника установе.

У погледу услова и поступка избора наставника и сарадника и постављања секретара високошколске установе у свему се примењују одговарајуће одредбе овог закона.

Члан 17.

Високошколска установа укида се једнаким актом каквим је основана.

Оснивач из члана 15. став 2. овог закона, који намерава да укине високошколску установу коју је основао, дужан је да о томе обавести Извршно веће најмање годину дана пре доношења акта о укидању.

У року из претходног става Извршно веће и политикотериторијалне јединице односно организације које су овлашћене за оснивање високошколских установа могу преузети права и дужности оснивача према установи коју оснивач намерава укинути.

Члан 18.

Извршно веће може решењем обуставити рад високошколске установе ако установка престане да испуњава битне услове прописане за њено оснивање и рад.

Пре доношења решења о обустави рада Извршно веће може одредити оснивачу односно органу управљања установом рок за отклањање утврђених недостатака.

Члан 19.

Високошколска установка не може престати са радом пре свршетка школске године у којој је донет акт о укидању односно обустави рада установе.

Оснивач укинуте високошколске установе настојаће да студентима омогући завршавање започетог степена студија у установи или на други начин. Исто тако при одлучивању о обустави рада високошколске установе по одредби члана 18. овог закона настојаће се да се студентима омогући наставак започетих студија у другој истородној или сродној установи.

III. УПРАВЉАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА, УНИВЕРЗИТЕТИМА И УМЕТНИЧКИМ АКАДЕМИЈАМА

1. Управљање високошколским установама

Члан 20.

Високошколском установом управљају: савет, управа и декан односно директор високошколске установе.

Одређене послове у управљању високошколском установом врши скупштина установе, као и већа година, самосталних одсека и група и други органи управљања утврђени статутом високошколске установе.

а) Савет високошколске установе

Члан 21.

Савет високошколске установе сачињавају:

1. чланови које као своје представнике делегира оснивач;
2. чланови које из реда својих одборника делегира народни одбор општине на чијем подручју високошколска установа има седиште, а у Београду Народни одбор града Београда из редова својих одборника или одборника народних одбора општина у његовом саставу;
3. чланови које као своје представнике делегирају заинтересоване привредне организације и стручна удружења;
4. чланови које бира управа високошколске установе из реда својих чланова;
5. чланови које бирају из својих редова радници и службеници високошколске установе који нису наставници односно сарадници;
6. најмање два члана које бирају студенти из својих редова;
7. декан односно директор, продекан и директори самосталних научних установа које је основала високошколска установа.

Статутом високошколске установе одређују се привредне и друге организације и стручна удружења које делегирају чланове у савет, број чланова делегира оснивач и општински народни одбор, као и број и начин избора чланова које бирају управа, радници и службеници и студенти високошколске установе.

Члан 22.

Савет високошколске установе:

1. утврђује статут установе;
2. расписује, на предлог управе установе или по својој иницијативи, конкурсе за избор наставника и сарадника установе и сарадника установе у саставу високошколске установе;
3. потврђује избор наставника, научних саветника, виших научних сарадника, научних сарадника и виших стручних сарадника, асистената и стручних сарадника као и руководиоца установа у саставу високошколске установе;
4. утврђује финансијски план високошколске установе и установа у њеном саставу;

5. одлучује о оснивању, спајању и укидању установа сходно посебним прописима;

6. потврђује правилник о личним дохоцима и правилник о радним односима наставника и других радника и службеника високошколске установе;

7. даје мишљење и препоруке за израду наставних програма;

8. одлучује по својој иницијативи или на предлог управе високошколске установе, о увођењу наставе за усавршавање;

9. даје препоруке управи високошколске установе за стављање појединих задатака и проблема у план научног и стручног рада установа у саставу високошколске установе, као и мишљење о плану научног рада самосталних научних установа које је основала високошколска установа;

10. стара се о условима живота и рада студената;

11. бира и разрешава чланове првостепеног дисциплинског суда за наставно особље и првостепеног дисциплинског суда за студенте;

12. разматра извештај управе о наставном и научном раду наставника и сарадника, о успеху студената и о раду високошколске установе у целини, и утврђује годишњи извештај о раду установе.

Савет високошколске установе врши и друге послове одређене законом и статутом.

Члан 23.

Наставник који није члан савета има право да присуствује седници савета и да излаже мишљење и ставља предлоге кад се на дневном реду савета налазе питања његове струке или друга начелна питања наставе и научног рада која се непосредно односе на његову струку.

б) Управа високошколске установе

Члан 24.

Управу високошколске установе сачињавају сви наставници, статутом одређени број сарадника високошколске установе и установа у њеном саставу и статутом одређени број осталих радника и службеника високошколске установе.

Представници студената имају право да учествују у раду управе, без права учешћа у одлучивању.

Статутом високошколске установе одређује се начин избора у управу сарадника високошколске установе и установа у њеном саставу, као и осталих радника и службеника високошколске установе, и број и начин избора студената који учествују у раду управе.

Члан 25.

Управа високошколске установе:

1. саставља предлог статута установе;
2. бира наставнике и сараднике високошколске установе и, изузев код самосталних научних установа, научне саветнике, више научне сараднике, научне сараднике, више стручне сараднике, асистенте, стручне сараднике и руководиоце свих установа;
3. бира и разрешава декана и продекана односно директора и помоћника директора;
4. саставља предлог финансијског плана високошколске установе и установа у њеном саставу;
5. доноси правилник о личним дохоцима и правилник о радним односима наставника и осталих радника и службеника високошколске установе;
6. утврђује наставне програме у складу са наставним плановима;
7. разматра питања извођења наставе, као и питања од интереса за наставу и научни рад високошколске установе и њених установа;
8. даје предлог за оснивање, спајање и укидање установа;
9. разматра и одобрава планове научног рада установа;
10. израђује планове и програме студија за научно усавршавање и даље стручно образовање;
11. стара се о подизању научног и наставног подмлатка и о спреми и раду студената;
12. стара се о обезбеђењу уџбеника и учила за студенте;
13. предлаже додељивање титуле почасног доктора;
14. спроводи поступак за стицање степена доктора наука, као и за хабилизацију;
15. одлучује о позивању за редовног професора истакнутог научника и стручњака и подноси одлуку на потврду савету високошколске установе;
16. решава о нострификацији и еквиваленцији школских докумената стечених у иностранству;

17. позива стручне и научне раднике из земље и иностранства да држе предавања у високошколској установи;

18. управља имовином, задужбинама и фондовима високошколске установе;

19. претреса питања од интереса за наставу и целокупан рад високошколске установе и установа у њеном саставу и стара се о њиховом развоју.

Управа високошколске установе врши и друге послове одређене законом и статутом.

Члан 26.

Управа високошколске установе која има више од 50 чланова, може из своје средине образовати извршни одбор и поверити му доношење одлуке о оним питањима о којима је управа заузела став. Статутом високошколске установе може се извршни одбор овластити да решава о одређеним питањима из делокруга управе, осим о питањима из тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 8. члана 25. овог закона.

Радам извршног одбора руководи декан односно директор.

Састав, избор и начин рада извршног одбора уређује се статутом високошколске установе.

в) Декан – директор

Члан 27.

Декан факултета, високе школе и академије уметности бира се из реда професора ових установа, а директор више школе бира се из реда професора ове школе.

На факултетима, високим школама и академијама могу се бирати један или више продекана, а на вишим школама може се бирати помоћник директора.

Члан 28.

Декан односно директор представља високошколску установу, стара се о примени закона и статута, припрема седнице савета, припрема и сазива седнице управе и председава им, стара се о извршењу одлука савета и управе, извршава као наредбодавац финансијски план установе, доноси решења о службеничким односима наставника и сарадника установе и

установа у њеном саставу, потписује са ректором дипломе, потписује са шефом катедре односно руководиоцем наставе уверења о завршеном стручном усавршавању и врши и друге послове управљања установом уколико нису стављени у делокруг савета или управе установе.

Декан односно директор је одговоран за организовање наставног процеса и за дисциплину у раду установе.

Дипломе које издаје виша школа која није у саставу универзитета односно уметничке академије потписује директор више школе.

Члан 29.

Продекан односно помоћник директора замењује декана односно директора у случају његове спречености.

Декан односно директор може поверити продекану односно помоћнику директора вршење одређених права и дужности из делокруга њиховог рада.

г) Већа година, одсека и група

Члан 30.

На свакој години наставе првог и другог степан може се образовати веће године, а у високошколским установама које имају самосталне одсеке или групе може се образовати за сваки одсек односно групу веће одсека односно веће групе.

Веће сачињавају наставници и сарадници који учествују у извођењу наставе на години, одсеку односно групи и представници студената које изабери студенти те године, одсека односно групе.

Веће расправља и предлаже мере о питањима од заједничког интереса за извођење наставе на тој години, одсеку односно групи.

Председника већа бира веће из реда наставника.

Статутом високошколске установе одређује се број и начин избора представника студената у веће године, одсека односно групе и прописују се ближе одредбе о раду већа. Статутом се могу овластити већа да одлучују о одређеним питањима усаглашавања извођења наставе на години, одсеку односно групи.

д) Скупштина високошколске установе

Члан 31.

Управа високошколске установе сазива јавну скупштину установе најмање једном у току школске године.

Скупштину сачињавају наставници и други радници и службеници високошколске установе, сарадници установе у њеном саставу и студенти односно њихови представници.

Скупштина разматра извештај управе високошколске установе о стању у установи и о раду наставно-научног колектива установе студената и установа у њеном саставу, а своје закључке доноси у виду препорука и резолуција.

Радам скупштине руководи председништво које бира скупштина.

Број и начин избора представника студената у скупштину, као и ближе одредбе о сазивању и раду скупштине прописује статут високошколске установе.

2. Управљање универзитетом и уметничком академијом

Члан 32.

Универзитетом и уметничком академијом управљају: савет, управа и ректор.

Одређене послове у управљању универзитетом и уметничком академијом врши универзитетска скупштина односно скупштина уметничке академије.

а) Универзитетски савет и савет уметничке академије

Члан 33.

Универзитетски савет и савет уметничке академије сачињавају:

1. чланови које бира Извршно веће из реда научних, стручних и других јавних радника;

2. један члан кога из реда својих одборника бира народни одбор општине на чијем се подручју налази седиште универзитета односно уметничке академије, а у Београду један члан кога из реда својих одборника бира Народни одбор града Београда;

3. један члан кога бира представничко тело аутономне јединице ако се седиште универзитета налази на подручју аутономне јединице;

4. по један члан кога из реда својих чланова бира управа сваке високошколске установе која је у саставу универзитета;

5. по један члан кога бира савет самосталне научне установе коју је основао универзитет, ако је то предвиђено статутом универзитета;

6. чланови које бирају радници и службеници универзитета односно уметничке академије;

7. најмање три члана које бирају студенти из својих редова;

8. ректор и проректор универзитета односно уметничке академије.

Статутом универзитета односно уметничке академије прописане се број и начин избора чланова савета које бирају радници и службеници универзитета односно уметничке академије и студенти.

Статутом се може предвидети да одређене привредне и друге организације делегирају своје представнике у савет.

Члан 34.

Универзитетски савет и савет уметничке академије:

1. утврђује статут универзитета односно уметничке академије, даје мишљење о статутима високошколских установа у свом саставу и подноси их Извршном већу на потврду;

2. потврђује изборе научних саветника, виших научних сарадника, научних сарадника, виших стручних сарадника и руководилаца установа у саставу универзитета односно уметничке академије;

3. утврђује финансијски план универзитета односно уметничке академије и установа у њиховом саставу, даје мишљење о финансијским плановима високошколских установа у њиховом саставу и доставља их надлежним органима;

4. потврђује правилник о личним дохоцима и о радним односима радника и службеника секретаријата универзитета односно уметничке академије;

5. доноси закључке и препоруке о питањима од заједничког интереса за високошколске установе у свом саставу;

6. одлучује о оснивању, спајању и укидању установа у саставу универзитета односно уметничке академије, и даје високошколским установама у свом саставу иницијативу за оснивање установа;

7. доноси прописе о дисциплинској одговорности студената и бира и разрешава чланове другостепеног дисциплинског суда за студенте;

8. расправља општа питања материјалног положаја и здравствене заштите студената и доноси закључке и препоруке;

9. даје сагласност на правила студентских удружења која делују у оквиру универзитета односно уметничке академије;

10. одлучује о пријему поклона и завештања и врши надзор над коришћењем општедруштвене имовине којом управљају установе у саставу универзитета односно уметничке академије;

11. бира и разрешава генералног секретара универзитета односно уметничке академије.

Универзитетски савет и савет уметничке академије врше и друге послове одређене законом и статутом.

Чланови савета које бирају студенти не учествују у одлучивању о избору и разрешавању чланова дисциплинског суда за наставнике.

б) Универзитетска управа и управа уметничке академије

Члан 35.

Универзитетску управу и управу уметничке академије сачињавају ректор, проректори, декани и директори високошколских установа које су у саставу универзитета, као и статутом одређени број радника и службеника секретаријата универзитета односно уметничке академије.

Члан 36.

Универзитетска управа и управа уметничке академије:

1. саставља предлог статута универзитета односно уметничке академије;

2. бира научне саветнике, више научне сараднике, научне сараднике и више стручне сараднике, као и руководиоце установа у саставу универзитета односно уметничке академије, бира, поставља и разрешава асистенте и стручне сараднике установа у саставу универзитета односно уметничке академије;

3. саставља предлог финансијског плана универзитета односно уметничке академије;

4. доноси правилник о личним дохоцима и о радним односима радника и службеника секретаријата универзитета односно уметничке академије;

5. управља имовином, фондовима и задужбинама универзитета односно уметничке академије;

6. разматра питање организације наставе и научног рада од заједничког интереса за високошколске установе у саставу универзитета односно уметничке академије;

7. предлаже оснивање, спајање и укидање установа;

8. потврђује план научног рада установа у саставу универзитета односно уметничке академије;

9. доноси одлуке о додељивању титуле почасног доктора;

10. стара се о материјалном положају студената.

Универзитетска управа и управа уметничке академије врше и друге послове одређене законом и статутом.

в) Ректор универзитета и ректор уметничке академије

Члан 37.

Ректора и проректора бира из реда професора универзитетска скупштина односно скупштина уметничке академије.

Ректор и проректор бирају се тајним гласањем.

Број проректора утврђује се статутом универзитета односно уметничке академије.

Члан 38.

Ректор представља универзитет односно уметничку академију, стара се о примени закона и статута, припрема и сазива седнице управе, председава им, потписује и извршује њене одлуке, припрема седнице универзитетског савета и извршује његове одлуке, извршава као наредбодавац финансијски план универзитета односно уметничке академије, врши промоције на степен доктора наука и почасног доктора, потписује са деканом односно директором дипломе, и врши друге послове у управљању универзитетом односно уметничком академијом који нису стављени у делокруг савета или управе универзитета односно уметничке академије.

Члан 39.

Проректор замењује ректора у случају његове спречености.

Ректор може поверити проректору вршење одређених права и дужности из делокруга свога рада.

г) Универзитетска скупштина односно скупштина уметничке академије

Члан 40.

Универзитетску скупштину односно скупштину уметничке академије сачињавају представници наставника и сарадника високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије, представници сарадника установа у саставу универзитета и установа у саставу оних високошколских установа које се налазе у саставу универзитета односно уметничке академије, чланови управе универзитета односно уметничке академије, представници студената, представници радника и службеника високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије и представници радника и службеника секретаријата универзитета односно уметничке академије.

Чланови универзитетског савета односно савета уметничке академије и савета високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије имају право да учествују у раду скупштине без права одлучивања.

Број представника наставника, сарадника, студената, радника и службеника и начин њиховог избора у скупштину, одређује се статутом.

Члан 41.

Скупштина се састаје редовно једном годишње ради претреса извештаја универзитетске управе односно управе уметничке академије о раду универзитета односно уметничке академије.

Скупштина се може сазвати и ради претресања општих питања наставног и научног рада или других питања од заједничког интереса за високошколске установе у саставу универзитета односно уметничке академије.

Скупштину сазива универзитетска управа односно управа уметничке академије, а дужна је да је сазове ако то захтева управа једне високошколске установе или петина наставника високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије.

Радам скупштине руководи председништво које бира скупштина.

Скупштина доноси своје закључке у виду препорука и резолуција.

Скупштина је јавна.

Ближе одредбе о сазивању и раду скупштине прописују се статутом универзитета односно уметничке академије.

3. Заједничке одредбе

Члан 42.

Чланови савета и управе високошколске установе и универзитета односно уметничке академије, декан, продекан, директор и помоћник директора више школе бирају се на две године, а ректор и проректор на три године.

Половина од укупног броја чланова савета и управе бира се по истеку сваке половине мандатног периода.

Тело које је изабрало односно делегирало члана савета односно управе или другог функционера из става 1. овог члана може га разрешити и пре истека мандатног периода и уместо њега изабрати односно делегирати новог функционера.

Ако се у току мандатног периода упразни место члана савета односно управе или функционера из става 1. овог члана, изабраће се односно делегираће се у року од два месеца нови члан односно функционер, који остаје у функцији до истека мандатног периода његовог претходника.

Руководиоци одсека, група и других наставноорганизационих јединица и установа у саставу високошколске установе и универзитета односно уметничке академије бирају се на две године, и могу поново бити бирани на исту функцију.

Ближе одредбе о избору функционера из става 1. и 5. овог члана прописују се статутом високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Члан 43.

Савет и управа високошколске установе, универзитета и уметничке академије, као и већа одсека, година и група и друга колегијална тела врше своја права и дужности само у седницама.

Тела из претходног става могу пуноважно решавати ако је на седници присутно више од половине њихових чланова, а решавају већином гласова присутних чланова.

Изузетно од одредбе претходног става одлуке о избору и потврди избора наставника и сарадника високошколских установа и сарадника и руководиоца установа у саставу високошколске установе или универзитета односно уметничке академије доносе се већином гласова свих чланова односног тела који имају право да учествују у одлучивању о избору.

Савет и управа високошколске установе и универзитета односно уметничке академије могу оснивати комисије за проучавање питања из своје надлежности.

Одлуке савета високошколске установе потписује председник савета и декан односно директор, а одлуке савета универзитета и уметничке академије потписује председник савета и ректор.

Члан 44.

Савет високошколске установе и универзитетски савет односно савет уметничке академије бирају тајним гласањем председника из реда својих чланова.

Председник сазива седнице савета, предлаже дневни ред седнице и руководи радом седнице.

Председник је дужан сазвати седницу савета ако то предложи декан односно директор или трећина чланова савета, а председник универзитетског савета односно савета уметничке академије ако то предложи ректор, трећина чланова савета или једна високошколска установа у саставу универзитета односно уметничке академије.

Члан 45.

Савет и управа високошколске установе, универзитета и уметничке академије дужни су да на својим седницама разматрају предлоге које им, о питањима из њихове надлежности упуте организације наставника и студената, државни органи или заинтересоване установе, привредне и друге организације, и да обавесте предлагача о свом ставу о поднетом предлогу.

Члан 46.

Одлуке општег карактера које доноси савет и управа високошколских установа, универзитета односно уметничке академије објављују се у листу који служи за службена саопштења високошколске установе, универзитета и уметничке академије.

Одлуке којима се уређују права и дужности студената или других лица не могу се примењивати пре него што буду објављени на начин одређен у претходном ставу.

Члан 47.

Савет високошколске установе може поднети приговор органу надлежном за вршење надзора над законитошћу рада против акта универзитетског савета односно савета уметничке академије, ако сматра да је акт противан закону или статуту универзитета односно статуту уметничке академије.

Савет и управа високошколске установе могу поднети приговор универзитетском савету односно савету уметничке академије и против акта универзитетске управе односно управе уметничке академије ако сматра да је акт супротан закону, статуту универзитета односно уметничке академије или одлуци универзитетског савета односно савета уметничке академије.

Приговори из става 1. и 2. овог члана подносе се у року од 15 дана од дана достављања односно објављивања акта и садржавају извршење акта.

Ако надлежни орган коме је упућен приговор не поништи или не укине оспорени акт у року од два месеца од пријема приговора, сматраће се да је приговор одбијен.

Члан 48.

Декан и ректор може поднети приговор органу надлежном за вршење надзора над законитошћу рада против акта савета високошколске установе односно универзитетског савета односно савета уметничке академије, ако сматра да акт није у сагласности са законом или статутом високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Приговор се подноси у року од 15 дана од достављања односно објављивања акта и задржава извршење акта.

Ако надлежни надзорни орган не поништи или не укине оспорени акт у року од два месеца од пријема приговора сматраће се да је приговор одбијен.

Члан 49.

Декан, директор и ректор имају право и дужност да обуставе од извршења акт управе високошколске установе односно универзитетске управе и управе уметничке академије који је супротан закону, статуту или одлуци савета високошколске установе односно универзитетског савета и савета уметничке академије и да спорно питање без одлагања изнесу пред савет високошколске установе односно универзитетски савет и савет уметничке академије ради доношења коначне одлуке.

Члан 50.

Надзор над законитошћу рада установа у саставу високошколске установе, универзитета и уметничка академије врши управа високошколске установе односно универзитетска управа и управа уметничке академије.

У вршењу надзора из претходног става орган надзора може поништити или укинути акт установа који је супротан закону, статуту високошколске установе, статуту универзитета и уметничке академије или правилима установе.

Ближе одредбе о вршењу надзора над законитошћу рада установа у саставу високошколске установе, универзитета и уметничке академије прописују се статутом високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Члан 51.

Одредбе чланова 47. и 50. овог закона не односе се на акта донета у управном поступку.

Члан 52.

Савет и управа високошколске установе и универзитета односно уметничке академије и други колегијални органи управљања високошколском установом и установом у саставу високошколске установе или универзитета односно уметничке академије решава у управном поступку само у оним стварима које су им законом изричито стављене у надлежност. У свим осталим управним стварима првостепено решење доноси декан односно директор, шеф одсека, ректор односно одговарајући старшина установе.

По жалби против решења декана односно директора, шефа одсека и одговарајућег старешине установе у саставу високошколске установе решава управа високошколске установе.

По жалби против решења ректора и одговарајућег старешине установе у саставу универзитета односно уметничке академије решава универзитетска управа односно управа уметничке академије.

Другостепено решење и решење савета и управе високошколске установе односно универзитета и уметничке академије коначно је у управном поступку ако законом није друкчије одређено и против њега може се покренути управни спор.

Члан 53.

За обављање управно-извршних, административних и техничких послова високошколска установа, универзитет и уметничка академија има свој секретаријат.

Радам секретаријата високошколске установе руководи секретар установе, а радом секретаријата универзитета и уметничке академије руководи генерални секретар.

Секретар односно генерални секретар је старешина за постављање службеника секретаријата, извршава као помоћни наредбодавац финансијски план високошколске установе односно универзитета у границама које одреди декан односно директор и ректор, и врши друге послове које одреди статут високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Секретара бира и разрешава савет високошколске установе, а генералног секретара бира и разрешава универзитетски савет односно савет уметничке академије. Избор се врши на основу конкурса.

За секретара и генералног секретара може бити изабрано лице које има високу стручну спрему и искуство у управним пословима, а за секретара више школе може бити изабрано и лице које има вишу стручну спрему.

IV. НАСТАВА

Степени наставе

Члан 54.

Редовна настава на факултетима, високим школама и академијама уметности може обухватити три самостална и узајамно повезана степена.

Степени наставе и њихово трајање утврђује се статутом факултета, високе школе и академије уметности.

Члан 55.

Настава првог степена траје две године.

Настава другог степена траје две или три године, а ако је организована као јединствена целина заједно са првим степеном траје четири године, а изузетно пет година.

Настава трећег степена траје најмање годину дана и организује се увек као самостална целина.

Члан 56.

Настава првог степена спрема стручњаке са вишом спремом, дајући им потпуно образовање за вршење одређених послова у областима привреде и другим друштвеним делатностима.

Настава другог степена спрема стручњаке са високом спремом.

Настава трећег степена спрема највише стручне кадрове, уводећи их у продубљена теоријска знања или у специјална стручна и научна подручја, као и у самосталан научни рад.

Настава трећег степена може се организовати само на оним факултетима, високим школама и академијама уметности које имају одговарајуће научно-наставне кадрове.

2. Организација и извођење наставе

Члан 57.

Настава у високошколским установама изводи се по наставном плану и програму.

Наставним планом утврђују се обавезни наставни предмети и временски распоред извођења наставе за сваки предмет.

Наставним програмом утврђује се садржај и обим сваког обавезног наставног предмета.

Наставни план за наставу првог и другог степена утврђује се статутом високошколске установе.

Члан 58.

У високошколској установи може се у оквиру редовне наставе увести и настава из необавезних предмета.

Одлуку о увођењу необавезних предмета и наставни план и програм за те предмете доноси управа установе.

Члан 59.

Наставни планови и програми утврђује се у складу са потребама друштвене заједнице и са достигнућима савремене науке односно уметности и друштвене праксе.

Нацрт наставног плана и програма доставља се на мишљење оснивачу установе, као и државним органима, самосталним установама, привредним и другим организацијама које су заинтересоване за образовање кадрова које спрема високошколска установа.

Управа високошколске установе дужна је да размотри све примедбе и предлоге примљене од органа односно установа из претходног става.

Пре коначног утврђивања наставног програма управа високошколске установе доставиће га савету установе, заједно са свим примедбама и предлозима организација из става 2. овог члана које није усвојила. Савет високошколске установе дужан је да размотри наставни програм и све примедбе односно предлоге које управа није усвојила и да о свом ставу извести управу. Ако управа не прихвати примедбе и препоруке савета дужна је да га упозна са својим ставовима и да их образложи.

Члан 60.

Настава се изводи предавањима, вежбама, семинарским радом, практичним радом и другим облицима утврђеним статутом.

На свим степенима настава се изводи према савременим наставно-педагошким методама, а извођење се усклађује са потребама одговарајућих друштвених делатности и повезује се са производним и практичним радом заснованим на савременим достигнућима науке и технике односно уметности.

Ако то природа студија захтева практичан рад студената организује се у одговарајућим државним органима, установама, привредним и другим организацијама. Међусобни односи високошколске установе и организације у којој се организује практичан рад студената уређују се уговором.

Настава се увек организује тако да обезбеди активно учешће студената у њеном извођењу.

Начин вршења ваншколске стручне праксе студената прописује савет универзитета и уметничке академије односно савет високошколске установе у сагласности са Извршним већем.

Извршно веће може прописати услове под којима су државни органи, установе, привредне и друге организације дужне да примају студенте на стручну праксу.

Члан 61.

У високошколским установама организује се, у обиму и на начин одређен статутом високошколске установе, посебна настава за ванредне

студенте и други облици рада који омогућавају ванредним студентима лакше и темељније савлађивање наставног градива.

Високошколска установа и заинтересовани државни органи, самосталне установе, привредне и друге организације могу самостално или заједнички оснивати центре за ванредно студирање. Међусобни односи високошколске установе и оснивача односно суоснивача центра уређују се уговором.

У центру се могу организовати и спроводити предавања, семинари, колоквијуми, испити и други облици рада са ванредним студентима.

По одлуци управе високошколске установе наставу у центру могу изводити и лица која нису наставници установе ако испуњавају услове прописане за које од звања наставника.

Организација и начин рада центра уређују се правилима центра, која доноси савет на предлог управе високошколске установе.

Члан 62.

Високошколске установе организују самостално или у сарадњи са државним органима, самосталним установама, привредним и другим организацијама сталне или повремене течајеве и друге облике наставе за усавршавање стручњака из праксе и других грађана, и њиховог упознавања са новим методама рада и проблемима струке.

Наставу из претходног става организује управа уз сагласност савета високошколске установе.

Ако се настава организује у сарадњи са организацијом из става 1. овог члана наставни план и програм течаја, услови за похађање течаја, начин финансирања и други међусобни односи високошколске установе и односне организације уређују се уговором.

Члан 63.

Настава се изводи у току школске године.

Школска година почиње 1. октобра, а завршава се 30. септембра наредне године.

Школска година има два семестра: зимски и летњи.

Зимски семестар траје од 1. октобра до 15. јануара наредне године, а летњи семестар од 16. фебруара до 30. јуна.

Члан 64.

Ради организовања наставе високошколске установе статутом или одлуком управе у оквиру овлашћења статута оснивају катедре, семинаре, кабинете и друге наставно-организационе јединице.

Члан 65.

Високошколске установе могу имати у свом саставу одсеке и групе.

Поједини одсеци могу бити самостални.

Високошколске установе могу оснивати и одељења ван свога седишта.

Делокруг и организација одсека, група и одељења одређују се статутом високошколске установе.

Члан 66.

Високошколске установе могу у складу са својим наставним и научним задацима оснивати заводе, клинике, лабораторије, библиотеке, огледна добра и друге наставне, наставно-научне и наставно-уметничке установе.

Наставне, наставно-научне и наставно-уметничке установе могу оснивати и универзитети односно уметничке академије за потребе високошколских установа у свом саставу.

Ове установе оснивају се статутом или статутарном одлуком високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Високошколске установе и универзитети односно уметничке академије могу основати наставне, наставно-научне и наставно-уметничке установе заједнички са другим организацијама. Међусобни односи суоснивача одређују се уговором.

Члан 67.

Високошколске установе могу се споразумети са привредним и другим организацијама, здравственим, научним и другим установама да за извођење наставе користе уређаје, просторије и друге објекте тих организација. Међусобни односи високошколске установе и организације чији се објекти користе уређују се уговором.

3. Испити и дипломе

Члан 68.

Студенти полажу испит из сваког обавезног предмета.

Испити могу бити усмени или писмени, или и усмени и писмени, или практични и усмени.

Испити се полажу пред наставником или пред комисијом састављеном од наставника, коју образује управа високошколске установе.

Студент који ни на трећем испиту из истог предмета не постигне прелазну оцену, сваки даљи испит из тога предмета полаже пред испитном комисијом.

У оквиру трећег степена наставе испити се полажу увек пред комисијом.

Статутом високошколске установе одређују се испитни рокови и начин полагања испита за сваки предмет, а за поједине предмете могу се установљавати колоквијуми и други облици проверавања стеченог знања.

Члан 69.

Оцена на испитима изражава се у целим бројевима од један до десет.

Најнижа прелазна оцена је шест.

Члан 70.

Изразито вредни и способни студенти могу завршити студије и у краћем времену него што траје редовна настава.

Ову могућност признаће управа високошколске установе студенту који је на време положио све испите, и на семинарима и вежбама показао способност да може завршити студије пре прописаних рокова.

Члан 71.

Лицима која својим претходним радом и способностима показују да владају знањем које се стиче студијама првог или другог степена на високошколској установи у толикој мери да им није потребно редовно или ванредно студирање, високошколска установа може одобрити посебан испитни режим за стицање дипломе првог или другог степена.

Ближи услови за примену ове одредбе одређују се статутима високошколских установа.

Члан 72.

Студенту првог и другог степена наставе који положи све прописане испите издаје се диплома у коју се уноси постигнути степен стручности, просечан резултат постигнут на испитима и академска титула стечена завршавањем односног степена наставе.

Студенту трећег степена наставе, који покаже успех у току студија, положи све прописане испите и изради самостални рад, који повољно оцени комисија у којој учествују најмање два професора, издаје се диплома којом му се признаје право на академски степен магистра односно специјалисте одређене струке или научне дисциплине.

Садржина и облик дипломе прописују се статутом универзитета односно уметничке академије, а за високошколску установу која није у саставу универзитета или уметничке академије статутом високошколске установе.

Члан 73.

Факултети, високе школе, академије уметности и законом одређене самосталне научне установе у којима се изводи настава трећег степена могу давати докторат наука. Академије уметности могу давати докторат наука из области теорије уметности.

Докторат наука могу стицати грађани са високом спремом, који имају објављене одговарајуће научне радове, или су се истакли својим високостручним радовима или научним односно уметничким резултатима у пракси, ако успешно одбране повољно оцењену докторску дисертацију.

Грађанин са академским степеном магистра стичу докторат наука под условима да су својим радовима показали способност за самосталан научни рад и ако успешно одбране повољно оцењену докторску дисертацију.

Докторска дисертација мора представљати самосталан прилог науци и јавно се брани пред комисијом професора односно истакнутих научних радника.

Високошколске установе пружају кандидатима за докторат наука помоћ за припрему дисертације путем посебних курсева и другим облицима научног рада одређених статутом установе.

Статутом високошколске установе одређује се поступак одбране докторске дисертације, садржај и облик дипломе.

V. НАУЧНИ РАД

Члан 74.

Ради унапређења наставе и науке и решавања питања од значаја за друштвени, културни и привредни развитак друштвене заједнице, факултети, високе школе, академије уметности, универзитети и уметничке академије организују научни рад у установама односно помажу и усклађују организовање овог рада, оснивају научне установе и обезбеђују услове за научни рад наставника, сарадника и наставно-научних колектива.

Научне установе се оснивају, организују и раде према посебним прописима.

Члан 75.

Вредним и способним студентима омогућиће се активно учешће у научном раду који се организује у високошколској и научној установи.

Члан 76.

Високошколске установе, универзитети, уметничке академије и научне установе које су они основали остварују научну сарадњу са сродним установама и појединим научним радницима у земљи и иностранству.

Члан 77.

Ближе одредбе о организацији и извођењу научног рада у високошколској установи прописују се статутом установе.

VI. СТУДЕНТИ

1. Упис у високошколске установе

Члан 78.

Својство студента стиче се уписом на један од степена наставе високошколске установе.

Грађани који имају прописану школску спрему имају право да се упишу на одговарајући степен наставе у високошколској установи.

Одлуком савета високошколске установе прописује се које су школе односно образовне установе одговарајуће за упис на поједини степен наставе те установе.

Члан 79.

На први степен наставе у високошколској установи могу се уписати грађани који имају одговарајућу средњошколску спрему.

На први степен наставе у високошколској установи могу се уписати и грађани без одговарајуће школске спреме, ако имају одговарајућу радну праксу и искуство, а покажу путем испита или на други погодан начин да владају основним знањем и да имају способност за успешно праћење наставе на високошколској установи. Савет високошколске установе, на предлог управе те установе, прописује садржај пријемног испита и начин утврђивања знања ових кандидата.

Одредба претходног става примењиваће се и у случају ако је у високошколској установи настава првог и другог степена организована као јединствена целина.

Члан 80.

На други степен наставе у високошколској установи могу се уписати грађани који су завршили први степен наставе у истој или одговарајућој високошколској установи.

Ако садржина, обим и облици наставе првог степена завршеног у другој високошколској установи не обухватају материју чије је познавање потребно за праћење наставе другог степена у високошколској установи у коју се кандидат уписује, савет високошколске установе може условити упис на други степен наставе претходним полагањем допунског испита.

Садржину и начин полагања допунског испита прописује савет високошколске установе у коју се кандидат уписује на предлог управе те установе.

Члан 81.

На трећи степен наставе могу се уписати грађани који су завршили други степен наставе у одговарајућој високошколској установи.

Члан 82.

Статутом високошколске установе могу се за упис кандидата прописати и посебни услови који су од нарочитог значаја за студије у тој установи или за обављање послова у звањима за која установа спрема стручњаке.

Статутом академије уметности може се прописати да се на први степен наставе могу уписати и кандидати који немају прописану школску спрему ни одговарајућу радну праксу и искуство, ако на пријемном испиту докажу нарочиту обдареност за студије односно гране уметности и способности за праћење наставе.

Статутом уметничке академије може се прописати да се на други степен студија у одређеним академијама уметности могу уписати кандидати који испуњавају услов из члана 80. овог закона и показују нарочиту обдареност за студије односне гране уметности.

Члан 83.

Број студената који се могу уписати у високошколску установу је по правилу неограничен.

Само изузетно, ако је могуће организовати наставу само за одређени број студената, Извршно веће може, на предлог савета високошколске установе, а по саслушању савета универзитета, односно уметничке академије у чијем је саставу установа, прописати привремено ограничење у погледу уписа броја студената на поједини степен.

У случају из претходног става упис студената врши се путем конкурса који се објављује најдаље до 1. априла за наредну школску годину. Услови конкурса одређују се одлуком о ограничењу уписа броја студената.

Члан 84.

На свим високошколским установама уписују се и ванредни студенти.

Само изузетно, Извршно веће може привремено одложити увођење ванредног студирања у одређеним високошколским установама.

Као ванредни студент може се уписати грађанин у сталном радном односу, као и грађанин који из објективних разлога није у радном односу, али из оправданих разлога не може пратити наставу као редован студент.

Члан 85.

Студент може истовремено бити уписан и у више високошколских установа.

Ради употпуњавања својих студија студент једне високошколске установе може уписати и полагати поједине предмете и у другој високошколској установи.

Члан 86.

У току студија студенти могу прелазити из једне у другу високошколску установу ако испуњавају услове за упис на односни степен наставе у тој установи.

Приликом прелаза одређује се који се положени испити и друге извршене школске обавезе, и под којим условима, признају студенту у високошколској установи у коју прелази.

Члан 87.

Редовни студенти могу се уписати у следећу годину ако су положили статутом прописане испите из предмета претходне године.

Ванредни студенти уписују се једанпут годишње и то почетком школске године.

Члан 88.

Не може се уписати у високошколску установу лице које је осуђено на казну строгог затвора или на казну затвора дужу од шест месеци док та казна траје, као и лице које је пресудом дисциплинског суда за студенте искључено са високошколске установе док та казна траје.

2. Права и дужности студената

Члан 89.

Студенти имају права и дужности да сагласно одредбама статута посећују предавања, вежбе и семинаре, да учествују у другим облицима наставног рада, као и да полажу испите.

Студенти су дужни да се придржавају прописа и правила високошколске установе и да чувају углед студента и своје школе.

Ванредни студенти имају иста права и дужности као и редовни студенти. Статутом високошколске установе одређују се олакшице које уживају ванредни студенти у погледу дужности посећивања предавања, рада на вежбама и у семинарима и извршавања других обавеза, осим у погледу полагања испита и израде прописаних радова.

Члан 90.

Студенти имају право да учествују у раду органа управљања високошколском установом сагласно одредбама овог закона и статута установе.

Студенти учествују у управљању установама које се баве здравственим, социјалним и материјалним питањима студената, сагласно прописима о организацији и раду тих установа.

Члан 91.

Студенти могу оснивати стручна, културна и друга удружења у оквиру високошколске установе универзитета и уметничке академије.

Правила ових удружења морају бити у сагласности са законом и статутом високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Члан 92.

Студенти имају право да здравствену и социјалну заштиту сагласно посебним прописима.

Стипендије и други облици материјалног помагања студената уређују се посебним прописима.

Оснивачи високошколских установа, политичко-територијалне јединице, привредне и друге организације старају се о подизању студентских домова, установа за исхрану, одмаралишта, спортских објеката и других материјалних услова који олакшавају рад и живот студената.

3. Дисциплинска одговорност студената

Члан 93.

За повреду дисциплине студентима се могу изрећи следеће дисциплинске казне:

- 1) писмена опомена;
- 2) писмени укор;
- 3) забрана уписа наредних семестара у високошколску установу за време до једне године;
- 4) искључење из високошколске установе са забраном уписа у ту установу за време до две године;

5) искључење из високошколске установе са забраном уписа у сваку другу високошколску установу за време до пет година.

Казне из тач. 1) и 2) изриче декан односно директор високошколске установе.

Казне из тачке 3), 4) и 5) може изрећи само надлежан дисциплински суд.

Казне из тачке 4) и 5) могу се изрећи само за најтеже повреде дисциплине односно за поступке који показују да учинилац није достојан статуса студента.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку једне године од извршења дисциплинског прекршаја, а по истеку две године од извршења дисциплинског прекршаја не може се изрећи дисциплинска казна.

Ближе одредбе о дисциплинској одговорности студената прописују се статутом универзитета односно уметничке академије, а за студенте високошколских установа које нису у саставу универзитета односно уметничке академије – статутом високошколске установе.

Члан 94.

Савет високошколске установе може, по молби кажњеног студента или по својој иницијативи, а по претходно прибављеном мишљењу првостепеног дисциплинског суда, изречену дисциплинску казну опростити или заменити блажом дисциплинском казном.

4. Престанак својства студента

Члан 95.

Својство студента престаје:

- 1) дипломирањем;
- 2) исписом из високошколске установе;
- 3) осудом на казну строгог затвора или казну затвора дужу од шест месеци;
- 4) осудом дисциплинског суда за студенте на казну искључења са високошколске установе.

Лице коме је статус студента престао по основу из тач. 3. и 4. става 1. може се по истеку судске односно дисциплинске казне поново уписати на високошколску установу под општим условима одређеним овим законом.

Члан 96.

Статус студента губи редовни студент који не положи у року од две године од уписа на први степен студија испите из свих предмета предвиђених наставним планом за прву годину студија.

Лице које је изгубило својство студента по основу из претходног става не може се поново уписати на исти степен наставе у исту високошколску установу.

Одредбе става 1. овог члана неће се примењивати на студента који је био спречен у полагању испита болешћу дужег трајања.

VII. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Члан 97.

Наставници факултета, високих школа и академија уметности су: редовни професори, ванредни професори, виши предавачи, доценти и предавачи.

Наставници виших школа су: професори више школе и предавачи више школе.

Наставници изводе наставу, обављају испите, руководе наставним и научним радом у дисциплинама које предају, старају се о подизању наставног и научног кадра и учествују у остваривању других задатака установа.

Члан 98.

За редовног и ванредног професора може бити изабран кандидат који има докторат наука, за доцента – кандидат који има степен магистра односно специјалиста.

За редовног и ванредног професора и за доцента може бити изабран и кандидат који је завршио студије другог степена, а нема докторат наука односно степен магистра или специјалисте, ако буде хабилован на основу својих научних или стручних или уметничких радова, или на основу других остварења од значаја за науку односно уметност и праксу и иштивања у успешном вођењу послова своје струке.

Хабилитацију врши комисија која подноси предлог за избор наставника.

Поступак хабилитације прописује се статутом универзитета односно уметничке академије, а за високошколске установе које нису у саставу универзитета односно уметничке академије – статутом установе.

Статутом високошколске установе може се предвидети да се хабиљитовање за поједина наставничка звања у тој установи може вршити и независно од конкурса за избор наставника.

Члан 99.

За редовног професора може бити изабран кандидат који, поред тога што испуњава услове из претходног члана, показује и нарочиту способност за самосталан наставнички рад и има такве научне и високостручне односно уметничке објављене радове или друга призната достигнућа, на основу којих врши одређен утицај на развијање научне мисли односно уметности и на усавршавање праксе.

За ванредног професора може бити изабран кандидат који, поред тога што испуњава услове из претходног члана, показује и нарочиту способност за самосталан наставнички рад, а има бројније и значајније научне или стручне односно уметничке радове.

За вишег предавача може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, има бројније стручне односно уметничке радове, вишегодишње искуство у настави или у успешном вођењу послова своје струке и показује изразите способности и самосталност у извођењу наставе.

За доцента може бити изабран кандидат који, поред тога што испуњава услове из претходног члана, показује способност за самостални наставнички рад и влада проблемима своје научне односно уметничке дисциплине.

За предавача може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, а влада проблемима своје дисциплине и има посебно стечено искуство у пракси и способност за извођење наставе и рад са студентима.

Члан 100.

За редовног професора академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, висока уметничка остварења у одређеној грани уметности којима врши утицај на уметничко стварање, као и нарочиту способност за наставнички рад.

За ванредног професора академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, значајнија уметничка остварења у одређеној грани уметности и нарочиту способност за наставнички рад.

За вишег предавача академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, солидно познавање гране уметности за коју се бира и способност за наставнички рад.

За доцента академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, способност за самостални наставнички рад и да успешно дела у грани уметности за коју се бира.

За предавача академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу спрему, способност за извођење наставе, као и познавање гране уметности за коју се бира.

Члан 101.

За професора више школе може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена и има бројније стручне односно уметничке радове, дуже искуство у настави или у успешном вођењу послова своје струке, а показује способност за самосталан наставнички рад.

За предавача више школе може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, а влада проблемима своје дисциплине и има стечено искуство у пракси и способност за наставнички рад.

Члан 102.

Изузетно, изван услова одређених овим законом, може бити позван за редовног професора у високошколску установу редовни професор друге високошколске установе или истакнути научник или стручњак, чији научни односно стручни радови уживају опште признање.

Статутом високошколске установе могу се предвидети и други услови за избор наставника.

Члан 103.

Сарадници факултета, високих школа и академија уметности су: асистенти, стручни сарадници, виши стручни сарадници, лектори, наставници страних језика, научни сарадници, виши научни сарадници и научни саветници.

Сарадници виших школа су: асистенти, наставници страних језика који нису у звању професора више школе или предавача више школе, лектори, стручни сарадници и виши стручни сарадници. Ако виша школа има задатке у области научноистраживачког рада може имати као сараднике и научне сараднике и више научне сараднике.

Асистенти помажу наставницима у извођењу наставе и по њиховим упутствима сарађују на извођењу вежби, семинара, колоквија и других облика наставе, и учествују у научном и стручном раду. Управа високошколске установе може одлучити да поједини асистенти који су поново изабрани у то звање, обављају и испите из одређених предмета односно да буду чланови испитних комисија.

Лектори самостално изводе вежбе и друге помоћне облике наставе страних језика.

Наставници страних језика изводе на високошколским установама, које нису филолошке, наставу страних језика, обављају испите и врше друге задатке из своје струке које им установа повери.

Стручни и научни сарадници раде на остваривању стручних и научних задатака установе и на подизању стручног и научног кадра. Управа високошколске установе може, сагласно статуту установе, одредити да научни и стручни сарадници учествују у извођењу наставе у установи.

За обављање одређених послова у вези са извођењем наставе у високошколским установама могу сагласно статуту установе постојати и други сарадници (руководиоци вежби и практичних радова, лаборанти, библиотекари и др.).

Члан 104.

За асистента може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, и који је за време или после завршених студија показао интерес и способност за научни и стручни односно уметнички рад, и за извођење наставе.

За стручног и вишег стручног сарадника може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, и има повољно оцењене стручне односно уметничке радове.

За вишег научног сарадника и научног саветника може бити изабран кандидат који има докторат наука, а за научног сарадника кандидат који има степен магистра. У звања научног сарадника и вишег научног сарадника могу бити бирана и лица која испуњавају услове за избор у наставничка звања са хабилитацијом.

За лектора може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена и способан је за самостално вођење помоћних облика наставе.

Наставници страних језика високошколских установа могу бити бирани у звање професора више школе, предавача више школе и професора средње школе ако испуњавају услове за избор у ова звања.

Статутом високошколске установе могу се предвидети и други услови за избор сарадника из претходних ставова овог члана.

Услови за избор осталих сарадника високошколске установе прописују се статутом установе.

Члан 105.

Избор наставника и сарадника високошколских установа и сарадника установа у саставу високошколске установе или универзитета односно уметничке академије врши се путем конкурса.

Конкурс се објављује у „Службеном гласнику Народне Републике Србије”, а може се објавити и на други начин приступачан широј јавности.

Рок за подношење пријава по конкурс у не може бити краћи од месец дана ни дужи од три месеца од дана објављивања конкурса у „Службеном гласнику Народне Републике Србије”.

Члан 106.

Избор наставника врши се на основу реферата стручне комисије, коју образује приликом расписивања конкурса управа високошколске установе.

Стручна комисија за избор наставника састоји се од три до пет чланова, који се именују из реда наставника високошколске установе за коју се наставник бира или других високошколских или научних установа, или из реда истакнутих стручњака. Најмање два члана стручне комисије морају бити из научне односно уметничке гране за коју се бира наставник, а остали чланови комисије морају бити из сродних научних односно уметничких грана.

Чланови стручне комисије не могу бити у звању нижем од звања у које се наставник бира.

Стручна комисија подноси реферат о свима пријављеним кандидатима управи високошколске установе, у року који одреди управа. Реферат садржи биографске податке, преглед и оцену научног и стручног односно

уметничког рада сваког пријављеног кандидата, оцену њихове моралне подобности и способности за наставнички позив и предлог за избор.

Биографски подаци и подаци о научном, стручном односно уметничком раду свих пријављених кандидата учиниће се приступачним јавности пре избора.

Ближе одредбе о спровођењу конкурса за избор наставника и сарадника високошколске установе и сарадника установе у њеном саставу прописују се статутом установе, а ближе одредбе о спровођењу конкурса за избор сарадника установе у саставу универзитета односно уметничке академије прописују се статутом универзитета односно уметничке академије.

Члан 107.

Ванредни професори, виши предавачи, доценти, предавачи, професори и предавачи више школе, научни сарадници, виши научни сарадници, виши стручни сарадници бирају се на пет година, а остали сарадници високошколске установе и установе у саставу високошколске установе или универзитета односно уметничке академије бирају се на три године.

По истеку рока из претходног става за свако од наведених звања врши се поновни избор.

Лице за чије се место расписује поновни конкурс, има право да учествује у томе конкурс.

Конкурс за поновни избор мора бити расписан шест месеци пре истека рока из става 1. овог члана, рачунајући од дана потврде претходног избора.

Ако лице за чије се место врши поновни избор не буде поново изабрано најдаље до краја школске године у току које је протекло време за које је бирано, престаје му служба на високошколској установи и разрешава се дужности крајем те школске године.

Члан 108.

На предлог управе високошколске установе или по сопственој иницијативи савет високошколске установе може у свако доба расписати конкурс за избор наставника или сарадника установе, ако утврди да то захтева интерес унапређења научног и наставног рада у одређеној струци или у научној дисциплини.

У конкурсy може учествовати и лице које заузима место за које се конкурс расписује.

Члан 109.

У случају потребе могу се бирати хонорарни наставници и хонорарни сарадници високошколске установе и хонорарни сарадници установа у саставу високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Наставник друге високошколске установе и пензионисан наставник високошколске установе може бити, на основу образложеног предлога одговарајуће катедре, биран без конкурса за хонорарног наставника одговарајућег звања.

Хонорарни наставник не може бити биран за ректора, проректора, декана, продекана, директора, помоћника директора, шефа катедре, старшину одсека односно групе, ни за руководиоца установе.

У свему осталом у погледу начина и услова избора, као и у погледу потврде избора хонорарних наставника и сарадника у свему се примењују одредбе које се односе на избор осталих наставника и сарадника.

Члан 110.

Избор наставника и сарадника врши управа високошколске установе.

У избору у звање редовног професора и научног саветника учествују чланови управе који имају ова звања, као и чланови управе у звању ванредног професора, вишег научног сарадника и вишег предавача.

У избору у звање ванредног професора, вишег научног сарадника, вишег предавача, доцента, научног сарадника и предавача учествују чланови управе који имају једно од ових звања, као и редовни професори и научни саветници.

У избору наставника и сарадника више школе учествују сви чланови управе.

Члан 111.

Редовном и ванредном професору престаје редовна служба на крају школске године у којој наврши 70 година живота.

Одлуком савета високошколске установе може редовном и ванредном професору престати служба и пре навршене 70 године живота, ако за

то постоји потреба и ако има услова за старосну пензију по општим прописима, или ако је професор поднео захтев за пензионисање.

Одлуком савета високошколске установе, а на предлог управе високошколске установе, наставнику може престати служба и пре истека времена на које је биран ако се установи да није у могућности да обавља своју дужност или да је морално неподобан за наставнички позив.

Против решења из претходног става наставник има право жалбе органу који врши надзор над законитошћу рада високошколске установе.

Члан 112.

За повреду дужности и друге дисциплинске прекршаје наставници и сарадници високошколских установа, и сарадници установа које је основала високошколска установа или универзитет односно уметничка академија, одговарају дисциплински пред посебним дисциплинским судовима.

Наставницима и сарадницима може се као дисциплинска казна изрећи писмена опомена и писмени укор.

Председника и једног члана првостепеног дисциплинског суда и његове заменике бира савет високошколске установе из реда наставника и сарадника, а трећег члана делегира одговарајућа синдикална организација.

По жалби против пресуда првостепеног дисциплинског суда решава Виши дисциплински суд за наставнике и сараднике.

Председника и три члана Вишег дисциплинског суда и његове заменике бира савет универзитета односно уметничке академије из реда наставника високошколских установа, а једног члана делегира одговарајућа синдикална организација.

Председник и чланови дисциплинских судова именују се односно делегирају на време од две године.

У погледу застарелости дисциплинских прекршаја наставника и сарадника и дисциплинског поступка примењују се општи прописи о дисциплинској одговорности јавних службеника.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 113.

Високошколске установе, универзитети и уметничка академија усагласиће своје статуте, организацију и рад одредбама овог закона у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Назив Академије за позоришну уметност у Београду мења се тако да гласи: Академија за позориште, филм, радио и телевизију у Београду.

Члан 114.

У састав Универзитета у Београду улазе: Архитектонски факултет у Београду; Ветеринарски факултет у Београду; Грађевински факултет у Београду; Економски факултет у Београду; Електротехнички факултет у Београду; Машински факултет у Београду; Медицински факултет у Београду; Медицински факултет у Нишу; Пољопривредни факултет у Београду; Правни факултет у Београду; Правно-економски факултет у Нишу; Правно-економски факултет у Приштини; Природно-математички факултет у Београду; Рударско-геолошки факултет у Београду; Рударско-металуршки факултет у Бору; Саобраћајни факултет у Београду; Стоматолошки факултет у Београду; Технички факултет у Нишу; Технолошки факултет у Београду; Фармацеутски факултет у Београду; Филозофски факултет у Приштини; Филозофско-историјски факултет у Београду; Филолошки факултет у Београду; Шумарски факултет у Београду; Висока школа за физичко васпитање у Београду.

У састав Универзитета у Новом Саду улазе: Економски факултет у Суботици; Пољопривредни факултет у Новом Саду; Правни факултет у Новом Саду; Машински факултет у Новом Саду; Медицински факултет у Новом Саду; Технолошки факултет у Новом Саду; Филозофски факултет у Новом Саду.

У састав Уметничке академије у Београду улазе следеће академије уметности: Музичка академија у Београду; Академија за ликовне уметности у Београду; Академија за примењене уметности у Београду; Академија за позориште, филм, радио и телевизију у Београду.

Члан 115.

Правилници о личним дохоцима наставника и осталих радника и службеника високошколских установа, универзитета, уметничких академија, предвиђени овим законом, донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу правилника из претходног става награђивање наставника и осталих радника и службеника вршиће се по постојећим прописима.

Члан 116.

До краја 1964. године докторат наука може се стећи и по одредбама Закона о докторату наука („Службени лист ФНРЈ” бр. 29/55).

Члан 117.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о универзитетима, Закон о високој школи за физичко васпитање, Закон о уметничкој академији, Закон о вишим школама као и други прописи који су противни одредбама овог закона.

Члан 118.

Овај закон ступа на снагу 15 дана по објављивању у „Службеном гласнику Народне Републике Србије”.

[*Службени гласник НР Србије*, 18 (1962), 51, стр. 777-790]